

۴ بر اساس شواهد متعدد مشخص است **۲** کشور چین و روسیه در سطح راهبردی به دلیل رفتارهای دولت ایران بعد از برجام، ناراضی‌تاری دارند که به طور طبیعی خود را در حوزه‌های مختلف نمایان می‌کند. برای حل این مشکل باید تصمیماتی در سطح راهبردی اتخاذ شود تا طرف‌های روس و چینی احساس کنند ایران به آنها‌یی توجهی نمی‌کند و به صورت شریک استراتژیک به آنها نگاه می‌کند.

گزارش «وطن امروز» درباره مهم‌ترین ابهامات لوابح مر تبیط با گروه ویژه اقدام مالی؛ آنچه دولت درباره FATF پنهان می‌کند!

با طنباب پوسیده به چاه FATF نروید

گروه سیاسی؛ جوانی بررسی لوابح مرتبیط با گروه ویژه اقدام مالی کماکان ادامه دارد. پس از آنکه مجلس شورای اسلامی ۲ لایحه اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم و اصلاح قانون مبارزه با پولشویی را در سال گذشته تصویب کرد، به خاطر مخالفت شورای نگهبان و همچنین ایرادات هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، قرار شد تکلیف ۲ لایحه دیگر یعنی الحاق ایران به کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با تأمین مالی تروریسم و الحاق ایران به کنوانسیون پالرمو را مجمع تشخیص مصلحت نظام روشن کند. بر همین اساس موضوع لایحه پالرمو چندی پیش و با پایان زمان تکلیف لایحه الحاق ایران به CFT نیز یک ماه دیگر مشخص خواهد شد. گفتنی است گروه ویژه اقدام مالی پس از ۶ بار تمدید مهلت ادعایی به ایران، قرار است ۲۶ بهمن‌ماه بیاتیه بعدی خود در قبال ایران را صادر کند. در ادامه به برخی ابهامات و سوالات پیرامون FATF نظیر موضع چین و روسیه، لیست سیاه FATF، ارتباط کانال مالی ویژه اروپا با این نهاد و موضوع مهم به رسمیت شناختن یا نشناختن شروط کشورهای عضو پاسخ داده‌ایم.

موضع روسیه و چین درسیراه الحاق به کنوانسیون‌ها و اجرای برنامه اقدام

۱- درباره موضع چین و روسیه، نقل قول‌های متعدد و متفاوتی مطرح شده است. مثلاً اینکه روس‌ها گفته‌اند «اگر ایران به لیست سیاه بازگردد کار کردن با ایران دشوار می‌شود».

۲- چین و روسیه در سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۶ (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵) که ایران در لیست کانترمز قرار داشته، با ایران همکاری بانکی داشتند، لذا تجربه نشان می‌دهد برای کشورهای فوق وضعیت ایران از نظر FATF مساله اساسی نیست.

۳- به‌رغم اظهارات انجام شده که FATF را یک نهاد بین‌المللی دانسته‌اند و مقررات آن را برای تمام کشورها لازم‌الاجرا می‌دانند، نهاد FATF یک نهاد بین‌الدولی است و تنها بر اساس تصمیم چند کشور (جی ۷) شکل گرفته و بعد اعضای آن به ۲۸ عضو رسیده است و از نظر حقوق بین‌الملل، جایگاه لازم‌آور برای کشورها ندارد. ۴- بر اساس استانداردهای FATF، بدترین حالت برای یک کشور قرار گرفتن در لیست کانترمز (لیست سیاه) است. در این صورت سایر کشورها باید بر اساس توصیه شماره ۱۹ FATF با آن کشور رفتار کنند. بر این اساس کشورها باید احتیاط‌سطح بالا برای همکاری بانکی با کشور مذکور را رعایت کنند. مهم‌ترین آن شناسایی هویت مشتری به صورت تشدیدشده (EDD) است. در نتیجه قرار گرفتن در لیست کانترمز بر اساس توصیه‌های FATF به معنای قطع همکاری نیست. گفتنی است در حال حاضر با وجود اینکه حالت کانترمز علیه ایران تعلیق شده است اما FATF در بیاتیه‌های عمومی خود از سایر کشورها می‌خواهد در قبال ایران شناسایی هویت مشتری به صورت تشدیدشده را رعایت کنند.

۵- بر اساس شواهد متعدد مشخص است ۲ کشور چین و روسیه در سطح راهبردی به دلیل رفتارهای دولت ایران بعد از برجام، ناراضیاتی دارند که به طور طبیعی خود را در حوزه‌های مختلف نمایان می‌کند. برای حل این مشکل باید تصمیماتی در سطح راهبردی اتخاذ شود تا طرف‌های روس و چینی احساس کنند ایران به آنها‌یی توجهی نمی‌کند و به صورت شریک استراتژیک به آنها نگاه می‌کند. ۶- نکته مهم دیگر اینکه قطع همکاری بانک‌ها در ماه‌های اخیر ارتباطی به FATF ندارد، چراکه وضعیت ایران در لیست این نهاد تغییر نکرده است و کماکان ایران در حالت تعلیق از لیست سیاه قرار دارد. در نتیجه عامل موثر بر روابط بانکی، تحریم‌های بانکی ثانویه امریکا است.

آیا مشروط کردن اجرای کانال ویژه مالی (SPV) به FATF از نظر فنی درست است؟

با توجه به ویژگی‌های یک کانال ویژه مالی باید گفت به صورت پیش‌فرض در یک کانال ویژه مالی استانداردهای FATF در سطح توصیه شماره ۱۹ (کانترمز) رعایت می‌شود. در کانال ویژه مالی تمام اجزای تراکنش شفاف و روشن است. منشأ ارز، طرف‌های معامله و موضوع معامله کاملاً شفاف است. لذا از نظر فنی کانال ویژه مالی هیچ نیازی به اینکه ایران استانداردهای FATF را اجرا کند یا نه، ندارد. **آیا حق شرط‌های مشخص شده داری اعتبار هستند؟ آیا این حق شرط‌ها می تواند بر طرف کننده ایرادات کنوانسیون باشد؟ موثر بودن حق شرط‌ها در عمل چگونه است؟ آیا FATF درباره کیفیت شرط‌ها نظر می‌دهد؟**

الف- در بررسی حق شرط اگر تنها کنوانسیون پالرمو و کنوانسیون معاهدات در نظر گرفته شود:

۱- با توجه به آنکه در هیچ یک از بندهای کنوانسیون پالرمو اعمال حق شرط به صورت صریح منع نشده است، می‌توان گفت این کنوانسیون قابلیت اعمال شرط را داراست.

۲- بر اساس کنوانسیون‌های وین ۱۹۶۹، شروطلی قابل پذیرش هستند که در آنها اصل «عدم مغایرت شرط با موضوع و هدف معاهده» رعایت شود.

۳- در کنوانسیون‌های هدف معاهده در ماده یک بیان شده است: «ارتقای همکاری جهت پیشگیری و مبارزه موثرتر با جرائم سازمان‌یافته فراملی».

۴- در نتیجه حق شرط‌هایی که همکاری‌های بین‌المللی را محدود می‌کند با ماهیت این کنوانسیون سازگار نیست و مورد پذیرش نخواهد بود؛ در مصوبه مجلس آمده است: «جمهوری اسلامی ایران در مورد مبنا قرار دادن مواد ۱۵، ۱۶ و ۱۸ کنوانسیون در خصوص همکاری در زمینه استرداد یا معاضدت قضایی، حسب مورد تصمیم‌گیری خواهد نمود». این شرط با توجه به اینکه با هدف کنوانسیون یعنی ارتقای همکاری سازگار نیست، نمی‌تواند به عنوان شرط مطرح شود.

ب- با توجه به آنکه عضویت در کنوانسیون پالرمو و اجرای کامل آن از توصیه‌های FATF است، باید به نکات زیر توجه کرد:

۱- در توصیه شماره ۳۶ آمده است؛ کشورها باید گام‌های فوری برای «عضویت و اجرای کامل» کنوانسیون‌ها بردارند. از آنجا که FATF بر اجرای توصیه‌ها نظارت می‌کند، در صورت عدم اجرای کامل نمره منفی به ایران خواهد داد.

۲- آخرین بیاتیه عمومی (ماه اکتبر) FATF موارد انجام‌ننده از برنامه اقدام از سوی ایران را در ۹ بند اعلام کرده است. در بند ۶ درباره کنوانسیون‌ها آمده است: تصویب و اجرای کنوانسیون‌های پالرمو و تفاف و شفاف کردن ظرفیت برای فراهم کردن همکاری حقوقی دوجانبه که جمله‌آخرین ناظر به حق شرط‌ها می‌باشد. لذا این امکان وجود دارد که FATF به حق شرط‌های ایران ایراد بگیرد. ۳- همچنین FATF در توصیه‌های مختلف خود از جمله توصیه شماره ۱۳، مفاد مهم کنوانسیون پالرمو را در زمینه معاضدت دوجانبه پوشش داده است و بر اجرای آنها نظارت می‌کند، فارغ

از اینکه کشورها در زمان پذیرش کنوانسیون‌ها چه حق شرط‌هایی قرار داده‌اند.

۴- در نتیجه در فضای واقعی حق شرط‌های ناظر بر مفاد مهم کنوانسیون‌ها که در استانداردهای FATF منعکس شده است، هیچ اثری ندارد.

گفته شده تمديد شرایط ایران برای آخرین بار است، برخی می‌گویند چنین متنی وجود ندارد.

در بیاتیه‌های منتشر شده از سوی FATF و بویژه بیاتیه اخیر در ماه اکتبر هیچ قیدی مبنی بر اینکه این آخرین‌بار است که به ایران فرصت داده می‌شود وجود ندارد. لذا مستندی مبنی بر این حرف وجود ندارد.

آیا پیوستن به کنوانسیون پالرمو ایران را برای دور زدن تحریم‌ها محدود می‌کند؟

۱- با توجه به آنکه ماهیت دور زدن تحریم‌ها از نظر این کنوانسیون‌ها انجام جرائم سازمان‌یافته فراملی است، پیوستن به کنوانسیون‌های این مشکل را برای کشور ایجاد می‌کند. برای نمونه انتقال اسکناس دلار با توجه به تحریم‌های آمریکا صرفاً از طریق غیررسمی امکان‌پذیر بوده و این هم از نظر کنوانسیون‌ها به معنای پولشویی است. همچنین فروش نفت در بازار غیررسمی که به دلیل تحریم‌های آمریکا برای ایران ضروری است می‌تواند مصداقی از جرائم سازمان‌یافته تلقی شود.

۲- برای مثال دولت آمریکا، بانک مرکزی ایران را به اتهام پولشویی در قانون اختیارات دفاع ملی سال ۲۰۱۲ (بخش ۵۱۲۴۵) تحریم کرده است. بر اساس گزارش وزارت خزانه‌داری دلیل این اتهام مساله دور زدن تحریم‌های بانکی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده است.

۳- با پیوستن به کنوانسیون پالرمو این اجازه به دولت‌های دیگر داده می‌شود که نسبت به پیگیری پرونده‌های مرتبط از دولت ایران درخواست همکاری غیرقضایی و قضایی نمایند و پیش‌بینی می‌شود بیشترین درخواست‌ها مربوط به موارد دور زدن تحریم‌ها باشد. برای مثال در توسعه فار‌های ۱۵ و ۱۶ پاریس جنوبی قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) با استفاده از روش‌های دور زدن تحریم، تجهیزات مورد نیاز پروژه را تأمین کرد. اما سال جاری درخواستی در دولت آلمان برای ارائه توضیحات توسط مهندس مسؤول پروژه به وزارت

خارجه وصل شده است که به دلیل عدم الزام ایران به معاضدت قضایی بدون پاسخ مانده است.

۴- به دلیل آنکه مفاد کنوانسیون پالرمو در کنار سایر استانداردهای FATF، روابط بانکی و مالی کشور را شفاف می‌کند، توان دور زدن تحریم را کاهش می‌دهد. برای نمونه حمل‌ان وجوه نقد که یکی از عناصر مهم در دور زدن تحریم‌ها و دسترسی به اسکناس ارز می‌باشند، بر اساس برنامه اقدام باید محدود و شفاف شوند.

آیا پیوستن به کنوانسیون پالرمو موجب خروج قطعی از لیست سیاه خواهد شد؟

۱- در بیاتیه‌های FATF آمده است: «ایران تا زمان اجرای کامل برنامه اقدام در بیاتیه عمومی باقی خواهد ماند». یعنی اجرای کامل

برنامه اقدام شرط لازم- نه کافی -برای خروج قطعی از لیست سیاه است. همچنین بنا به گفته دیوید لوییس، دبیر اجرایی FATF در آخرین اجلاس‌یه این گروه، هیچ تضمینی وجود ندارد که ایران با اجرای کامل برنامه اقدام FATF از لیست سیاه آن خارج شود. ۲- تا به حال در هیچ یک از بیاتیه‌های FATF گفته نشده است اگر ایران برنامه اقدام را کامل اجرا نکند به حالت قبل بازمی‌گردد. از این رو با توجه به اینکه ایران بخش مهمی از برنامه اقدام را اجرا کرده دلیل روشنی برای بازگشت ایران به لیست سیاه وجود ندارد.

۳- همچنین برای بازگردنن ایران به لیست سیاه نیاز به اجماع اعضای اصلی FATF است، در میان اعضا روسیه، چین، هند و ترکیه مخالف جدی بازگشت ایران به لیست سیاه هستند، چراکه منافع اقتصادی مشخص در تعامل با ایران دارند.

شایان ذکر است در حال حاضر علت اصلی عدم همکاری بانک‌ها در سطح بین‌الملل (بدون آنکه تغییری در وضعیت ایران نسبت به FATF ایجاد شود)، وضع تحریم‌های ثانویه بانکی آمریکا است که بر آن اساس بانک‌های متخلف طی ۱۰ سال گذشته بیش از ۲۶ میلیارد دلار جریمه شده‌اند. در نتیجه حتی با اجرای کامل خواسته‌های FATF این‌نیز مشکلات ما رفع نخواهد شد و مقامات ایرانی نیز با علم به همین موضوع، بارها بیان کرده‌اند که تأمین خواسته‌های FATF، تضمین‌کننده رفع معضلات نخواهد بود.

بنابراین ضروری است برای کاهش آثار و تبعات معضلات سیاسی بویژه اقتصادی، سازوکار دیپلماسی کشور در راستای دیپلماسی جنگ و انقلابی تغییر یابد.

دروغ تصویب FATF در دولت دهم

از جمله موضوعات تامل‌برانگیز پیرامون تلاش مقامات دولتی و رسانه‌های حامی دولت برای تحمیل تصویب لوابح دوللو، ادعای طرح و تصویب محرمانه این لوابح در دولت دهم است؛ چنانکه محمود واعظی مهرماه سال گذشته در نشست خبری اعلام کرد لایحه FATF در دولت احمدی نژاد آماده و در شورای عالی امنیت ملی به دستور سعید جلیلی برای اجرا به برخی دستگاه‌ها ابلاغ و به مجلس ارسال شده‌است. این در حالی است که دولت همان‌طور که به وضوح مشخص است، نبود قانون مستقل در کشور برای مبارزه با تأمین مالی تروریسم بیان شده که همین نبود قانون مستقل، به عنوان مستمسک و بهانه‌ای جهت افزایش فشارهای بین‌المللی در سطح جهان علیه ایران به کار رفته است. به عنوان نمونه به بیاتیه وقت FATF اشاره شده بود که به استناد نبود قانون مستقل در ایران جهت مبارزه با تأمین مالی تروریسم، اقدام به صادر کردن بیاتیه‌ای علیه ایران کرده بود. بنابراین در آن لایحه قرار نبود اساساً تعهدی در FATF داده شود، بلکه بنا بود دستورالعملی داخلی جهت گرفتن بهانه از دست سازمان‌ها و نهادهای مشابه FATF اجرایی شود. در این دستورالعمل نیز مبنای تفسیر ایران از تروریسم، داخلی بود. تصویب قوانین داخلی از جمله مطالبات رهبر انقلاب درباره کنوانسیون‌های خارجی بود؛ چنانکه ایشان خرده‌امه ۹۷ در دیدار نمایندگان و کارکنان مجلس شورای اسلامی فرمودند: «بعضی از این معاهدات بین‌المللی و کنوانسیون‌ها موافقتی دارند. خیلی خوب‌اشکالی ندارد؛ بنده هم درباره همین چیزهایی که اخیراً در مجلس مطرح شد در این چند ماه اخیر، گفتم مجلس مستقل‌خودش قانون بگیراند. فرض کنیم موضوع مبارزه با تروریسم با پولشویی است؛ خیلی خوب؛ مجلس شورای اسلامی یک مجلس رشید و عاقل و باغلی است و پشت‌نوه‌های کاری خیلی خوبی هم دارد؛ بنشینند یک قانون بگیرند؛ این قانون، قانون مبارزه با پولشویی است، هیچ مشکلی هم ندارد، شرایط زیادی هم ندارد و همان کاری که خود شما هم خواهید بکنید، در این قانون مندرج است؛ این مهم است. هیچ لزومی ندارد که ما برویم چیزهایی را که نمی‌دانیم ته آن چیست یا حتی می‌دانیم که مشکلاتی هم دارد، به‌خاطر آن جهات مثبت و جنبه‌های مثبت، قبول بکنیم». بنابراین تصویب قوانین داخلی نه‌تنها اشکالی نداشته و ندارد، بلکه مورد مطالبه رهبر انقلاب نیز قرار گرفته است.

خروج از کنوانسیون به چه صورت است؟

۱- مکتبیزم خروج از کنوانسیون‌های مذکور یکسان است. «عدم‌ادامه عضویت، یک سال پس از تاریخ وصول اعلان توسط دبیرکل سازمان ملل متحد نافذ خواهد بود». لذا تصمیم برای خروج از کنوانسیون، حداقل یک سال بعد موثر و اجرایی خواهد شد. به عبارت دیگر باید حداقل یک سال هزینه‌های پیوستن به کنوانسیون را پرداخت. ۲- بارها گفته شده است که اگر ایران به این کنوانسیون نپیوندد به معنای حمایت ایران از جرائم سازمان‌یافته فراملی یا تأمین مالی تروریسم خواهد بود و این موضوع، برای کشور هزینه ایجاد خواهد کرد. اما واقعیت این است که اگر ایران به کنوانسیون‌های فوق پیوندد و بعد به هر دلیلی بخواهد از آنها خارج شود، در مظان اتهام سنگین‌تری قرار خواهد گرفت زیرا توجه دلیل خروج از توجه عدم ورود بسبب‌ار سخت‌تر است و حتی می‌تواند دستاویزی برای تشکیل پرونده علیه ایران در شورای امنیت سازمان ملل خصوصاً درباره CFT شود.

۳- توجه به موارد مطرح‌وه و نیز تجارب نظام‌نشانگر آن است که در صورت عضویت در یک کنوانسیون بین‌المللی، خروج از آن در زمان اشکار شدن هزینه‌ها،به دلیل هزینه‌های متعدد،به عنوان یک راهکار مدنظر قرار نمی‌گیرد. پذیرش معاهده عدم اشاعه (ان‌پی‌تی) تجربه روشنی است که می‌تواند عبرت‌آموز باشد.

سناریوهای محتمل

۱- ما CFT و پالرمو را نپذیریم و ما را به بدترین حالت یعنی کشورهای عدم همکاری برگردانند

۲- ما CFT و پالرمو را بپذیریم ولی ما را بین زمین و آسمان نگه دارند

۳- ما CFT و پالرمو را بپذیریم و ما را به رتبه‌های بالاتر ببرند

۴- ما CFT و پالرمو را نپذیریم ولی در همین حد فعلی بمانیم

محتمل‌ترین حالت کدام است؟ چرا؟
گزینه‌های ۲ و ۳ محتمل‌ترین است.

اولاً اینکه در تمام بیاتیه‌های FATF اجرای کامل برنامه اقدام از سوی ایران شرط لازم برای خروج از وضع موجود بیان شده و نه شرط کافی، همچنین مدیر اجرایی FATF نیز این را اذعان کرد. پس در صورتی که ایران تمام اقدامات چهل و یک‌گانه برنامه اقدام را اجرا کند، مستندی وجود ندارد که ایران را از حالت تعلیق

[متن کامل لایحه «الحاق ایران به کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم»]

و یکصدویست‌وپنجم قانون اساسی است.

۲- جمهوری اسلامی ایران با نظر به اصول و هنجارهای حقوق بین‌الملل تا حین پذیرش کنوانسیون از جمله کنوانسیون ۱۹۹۹ سازمان کنفرانس اسلامی و قطعنامه‌های مرتبط ملل پیوسته را با اعلام شروط زیر پذیرفته و سند ذری‌ربط را مطابق مقررات تبصره این ماده نزد امین اسناد تودیع کند. دولت موظف‌است به محض آگاهی نسبت به اعتراض احتمالی سایر اطراف متعاهد، گزارشی جهت اتخاذ تصمیم مقتضی به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۱- دولت جمهوری اسلامی ایران به موجب جزء الف بند ۲ ماده ۲ کنوانسیون، اعلام می‌نماید که آن دسته از کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های مندرج در پیوست کنوانسیون که به عضویت آنها در نیامده است را به عنوان بخشی از کنوانسیون تلقی نمی‌نماید و الزام‌آور شدن مفاد ماده ۲۳ درباره اصلاح فهرست موافقتنامه‌های منضم به کنوانسیون برای جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت اصول هفتادوهفتم

بند ۲ ماده ۷ کنوانسیون و موضوع ماده ۱۷ کنوانسیون در

<p>سه‌شنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۸ وطن امروز شماره ۲۸۱۸</p>	<p>سیاسی</p>
---	---------------------

خارج کرده و وضعیتش را بهبود می‌دهند. در نتیجه پیوستن به کنوانسیون‌ها به معنای خارج شدن از شرایط فعلی نیست. مضاف بر اینکه از برنامه اقدام مواردی هست که FATF هنوز نسبت به آنها ایراد دارد. از جمله بحث قانون داخلی مبارزه با تأمین مالی تروریسم که به‌رغم اصلاح در مجلس و تأیید شورای نگهبان در مرداد ماه سال گذشته، در بیاتیه اکتبر FATF مورد ایراد مجدد قرار گرفت. لازم به ذکر است در بیاتیه FATF در ماه اکتبر ۲۰۱۸ بیان شده است که ایران موارد نه‌گانه‌ای از برنامه اقدام را کامل نکرده است. گزینه ۴ نیز از این منظر احتمال بیشتری دارد که به دلیل کارکرد سیاسی FATF تمایلی برای قطع رابطه با ایران وجود ندارد، چرا که با قطع رابطه هرگونه دسترسی و توان اعمال تغییر در ایران برای شان پایان می‌یابد. FATF بنا دارد با حفظ فضای خوف و رجا ایران را به مسیری که می‌خواهد هدایت کند. لذا پیش‌بینی می‌شود مانند مراتب قبلی وضعیت ایران را تمدید کند و به ایران هشدار دهد. به منظور بررسی مصلحت پیوستن به کنوانسیون‌های پالرمو و CFT تهدیدات و فرصت‌های اجرای استانداردهای FATF در شرایط فعلی تحریم می‌بایست تبیین و ارزیابی شود. لذا مزایا و معایب اجرای این استانداردها که پیوستن به کنوانسیون‌های پالرمو و CFT از جمله آن است به قرار زیر می‌باشد. لازم به ذکر است این تهدیدات و فرصت‌ها توسط مجموعه دولت احصا شده است:

الف) معایب

■ افزایش فشار بر جمهوری اسلامی ایران در اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت و ایجاد حفره‌های امنیتی جدید
■ افزایش خطر شمولیت و تسری قطعنامه‌های تحریمی شورای امنیت بر محور قرار گرفتن گروه‌های وفادار به جمهوری اسلامی ایران در لیست گروه‌های تروریستی و مشمول تحریم
■ بی‌پسیده‌تر شدن مسیر عبور از تحریم‌ها در حوزه تأمین و بازگرداندن پول

■ افزایش هزینه در مسیر استانداردسازی و اجرای ماتریس فنی پیچیده بین‌المللی در حوزه‌های مالی و بانکی
■ تحمیل رژیم حقوقی تبادل اطلاعات در قالب FIU و ایجاد التزام برای کشور در این زمینه

■ بی‌پسیده‌تر شدن روش‌های حفظ اطلاعات و مصون‌سازی عوامل
■ کم‌اثر یا بی‌اثر بودن استفاده از روش حق شرط در پذیرش استانداردهای مورد نظر FATF

■ عدم تضمین در قبال اقدامات ایران و عدم شفاف بودن گام‌های آینده

ب) محاسن

■ تقویت سازوکارهای ملی برای مهار حفره‌های امنیتی ناشی از تروریسم و پولشویی
■ تقویت شبکه جمع‌آوری اطلاعات بر محور پولشویی و گسترش چتر اطلاعاتی بر مکتبیزهای تعضیف‌کننده امنیت اقتصادی
■ ساماندهی مطالبات اجتماعی جمهوری اسلامی ایران از دولت‌های مقابل در چارچوب FIU

■ تقویت فرصت و مزیت جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور
■ تسهیل در تبادلات با نظام بانکی منطقه‌ای و بین‌المللی
منظور از گام بعدی FATF در مورد ایران چیست؟ از نیاب‌ی بین اجرای تحریم‌های قطعنامه ۲۲۳۱ (موید برجام) و اجرای استانداردهای FATF وجود دارد؟

توصیه شماره ۷ FATF به‌طور ویژه از کشورها می‌خواهد تحریم‌های قطعنامه ۲۲۳۱ (که پیرامون ایران است و موید برجام) را اجرا کنند. FATF سه رسالت برای خود قائل است: مقابله با پولشویی، مقابله با تأمین مالی تروریسم و مقابله با تأمین مالی اشاعه تسلیحات کشتار جمعی. درباره مورد سوم، باید گفت مقابله با تأمین مالی این اشاعه تسلیحات کشتار جمعی، به این منظور است که تأمین مالی هر نوع سلاح از جمله متونک و جنگنده که قابلیت حمل کلاhek هسته‌ای داشته باشد، از دیدگاه این گروه باید از جانب کشورهای مختلف، ممنوع شود. نکته قابل توجه در این موضوع این است که توصیه شماره ۷ FATF به این موضوع اختصاص دارد. FATF در صفحه ۱۱ مجموعه توصیه‌های خویش و در توصیه شماره ۷ از کشورها می‌خواهد تا تحریم‌های قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل را که مرتبط با تأمین مالی اشاعه و ترویج سلاح‌ها و متونک‌های کشتار جمعی است، اجرا کنند. با مراجعه به یادداشت تفسیری این توصیه، مشخص می‌شود که منظور FATF کدام قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل است.

در صفحه ۵، مجموعه توصیه‌ها و در بخش یادداشت تفسیری توصیه شماره ۷، گفته شده است که منظور FATF قطعنامه‌های زیر هستند:

■ قطعنامه ۱۷۱۸ مصوب سال ۲۰۰۶ راجع به کره‌شمالی و قطعنامه‌های پیرو یعنی ۱۸۷۴(۲۰۰۹)، ۲۰۸۷(۲۰۱۳)، ۲۲۷۰(۲۰۱۶)، ۲۳۵۶(۲۰۱۷)

■ قطعنامه ۲۲۳۱ مصوب سال ۲۰۱۵ پیرامون اجرای برجام پیرامون قطعنامه ۲۲۳۱، باید گفت این قطعنامه موید برجام می‌باشد. فرد و ۶۱ نهاد ایرانی در لیست تحریمی این قطعنامه وجود دارد. مهم‌ترین نهادها، ذیل لیست تحریمی این قطعنامه عبارتند از: گروه صناع موسکی کروز، گروه صنایع نظامی و مهمات، گروه صنایع سازندگی قاتم، صنایع شهید بابایی، مرکز فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیا، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، صنایع شهید ستاری، صنایع شهید صیادشیرازی، شرکت صنم الکترو، گروه فنی اتحاد، گروه صنعتی فجر، صنایع فراسخت، فرایند تکنیک، موسسه تحقیقاتی فاطر، قرارگاه سازندگی قاتم، قرب قرب،لا،قرب نوح، شرکت حرا، موسسه تحقیقاتی ایمن‌سازان، صنایع کارخانجات ابراز دقیق، شرکت صنعتی جوزا، کلا الکترونیک، شرکت ابراز برش کاوه، مرکز فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیا، صنایع نظامی خراسان، ماکین و دانشگاه مالک‌اشتر، با این اوصاف باید گفت آنچه در داخل کشور برخی می‌گویند FATF ارتباطی با تحریم‌های اعمال‌شده علیه ایران ندارد، صحیح نیست. اما نکته جالب توجه در این بین آن است که ۴ قطعنامه ابتدایی FATF پیرامون ایران، از تیرماه ۹۵ به بعد همواره از گام بعدی در صورت اجرای تمام برنامه اقدام یاد کرده است، به عنوان مثال بیاتیه عمومی فوری ۲۰۱۷ اعلام کرد: «در صورت اجرای کامل برنامه اقدام، FATF سپس گام بعدی را در نظر می‌گیرد».

پیش‌بینی می‌شود منظور از گام بعدی FATF، شاید اجرای توصیه ۷ برای ایران باشد. کمااینکه هم‌کنون این نهاد در بیاتیه‌های عمومی خود پیرامون کره‌شمالی به موضوع تأمین مالی سلاح‌های کشتارجمعی اشاره می‌کند. به عنوان مثال در بیاتیه اکتبر ۲۰۱۸ گفته شد «FATF از فعالیت‌های غیرمشروع پیرامون تأمین مالی سلاح‌های کشتارجمعی کره‌شمالی نگران است.»